

شاری سولتان موزه‌فەر و کەرنه‌فالیکی بی وینه ... نه‌جات نه‌سپینداریه‌ی

ئه‌مسالیښ وه‌کو ساله‌کانی تر دوانزه‌ی (ربیع الاول) مان به‌پیکرد که پوژتیکی میژوویی بوو، له‌و رۆژه‌دا خه‌لکی هه‌ولێر به‌هه‌موو چین و توێژه‌کانیه‌وه هه‌ستابوونه سهر پێ و له‌که‌رنه‌فالیکی گه‌وره‌دا یادی پوژتیکی شکۆداریان کرده‌وه که یادی له‌دایکبوونی پێشه‌نگی ئازادبخوازان و چاوساگی رێگای رزگاریخوازان پێغه‌مبهری ئیسلام بوو (د.خ) بیگومان نه‌پوژه‌ خۆشترین رۆژه له‌ رۆژه‌کانی سالدا جوانترین رۆژه له‌ رۆژه‌کانی سالدا، ئه‌گه‌ر رۆژه‌کانی تر وه‌کو ئه‌ستیره‌ و ابن به‌ ئاسمانه‌وه ئه‌ورۆژه وه‌کو خۆری پرشنگداره به‌ئاسمانه‌وه، چونکه له‌و رۆژه‌دابوو له‌ دنیایه‌کی تاریک و پڕ له‌ ته‌متوماندا گزنگی خۆر ده‌رکه‌وت و هه‌موو تارماییه‌کانی پامالی، له‌و رۆژه‌دابوو له‌ دنیایه‌کدا که سته‌م و بی‌دای ته‌واوی خه‌لکی سه‌رزه‌وی خستبووه ژێرباری مه‌ینه‌تی و ئیش و ئازار و منداڵ زینه‌ به‌چال ده‌کراو ئافه‌رت وه‌کو ره‌گه‌زیکی بی به‌ها سه‌یر ده‌کراو ره‌ش بیست و کۆیله‌کان له‌شوینه‌ گشتیه‌کان وه‌کو که‌له‌شیر ده‌کران به‌گزیه‌کترا و به‌شه‌ریان ده‌هێنان ئا له‌و کاته‌دابوو پێشه‌نگی ئازادبخوازان ده‌رکه‌وت و ئه‌و کۆت و به‌ندانیه‌ی له‌سه‌ر مرۆفه‌کان لا‌برد، بۆیه ده‌بینین چواره‌ سه‌ده زیاتر ده‌بی که ئه‌و زاته مه‌زنه‌ کۆچی دوایی کردوه که‌چی به‌دریژایی رۆژگار و قو‌ناغ به‌ قو‌ناغ و جیل له‌دوای جیل یادی کۆچکردن و یادی له‌دایکبوونی ئه‌و پێغه‌مبهره مه‌زنه‌ شکۆدارتر و زیندووتر ده‌بی له‌دلی موسلمانان و خه‌لکی سه‌رزه‌وی، لێره‌دا ئه‌وه‌ی جیی ئاماره‌ پیکردنه ئه‌وه‌یه که ئه‌مسال ئه‌م یاده پیرۆزه له‌شاری هه‌ولێر زۆر به‌رزو پیرۆز راگیراو ته‌واوی شار وه‌کو که‌فالیکی ره‌نگاو ره‌نگ ده‌هاته به‌رچاو، ئاهه‌نگی یادی پێغه‌مبهر له‌ هۆلی گه‌وره‌ی هوتیل های سیتی گه‌ نزیکه‌ی 4000 هه‌زار که‌س ئاماده‌ بوو وه‌ نزیکه‌ی 3000 هه‌زار که‌س جیجگه‌ی نه‌بووه له‌ ده‌ره‌وه‌ی هۆلچه‌که‌ بوون، ئه‌مه‌ش جاریکی که‌ سه‌لماندنی خه‌لچکی کوردستان چه‌نده ئه‌و پێغه‌مبهره ئایینه‌که‌یان خۆش ده‌وێت، بیگومان هه‌ر ئه‌وه‌ش له‌ شاری سولتان موزه‌فەر چاره‌پێ ده‌کری و ئه‌وه نه‌ریتیکی ئایینی زۆر جوانه له‌ سولتان موزه‌فهره‌وه به‌میرات بۆ خه‌لکی ئه‌م شاره‌و ته‌واوی کوردستان به‌جیماوه، سه‌رده‌مانیک که‌ سولتان موزه‌فەر حاکی ئه‌م شاره‌بوو ئه‌م یاده پیرۆزه گه‌وره‌ترین بۆنه‌و مونساه‌به‌بوو له‌شاری هه‌ولێردا، (ابن خلکان) ده‌لی که‌ یادی له‌دایکبوونی پێغه‌مبهره‌ نزیک ده‌بووه سولتان موزه‌فەر به‌شۆیه‌یه‌کی به‌رفراوان خۆی بۆ ئاماده‌ ده‌کرد، هه‌روه‌ها ده‌لی سولتان موزه‌فەر له‌ ده‌روازه‌ی قه‌لاوه‌ تا ده‌گاته‌ خانه‌قا ئه‌وناوه‌ی هه‌موو ده‌پازانده‌وه‌و قوبه‌یه‌یه‌کی بۆخۆی هه‌لده‌دا و چه‌ندین قوبه‌شی بۆ راویژکارو یارده‌ده‌ره‌کانی هه‌لده‌دا که هه‌موو قوبه‌یه‌کان له‌ دار دروست ده‌کران، خه‌لکی هه‌ولێرو گونده‌کانی ده‌وربه‌ری هه‌مووی بانگ ده‌کردو بۆ ماوه‌ی دوو رۆژان له‌سه‌ر سه‌فری سولتان خزمه‌ت ده‌کران و ئاهه‌نگ و سوار سوارانی و پمبازی و که‌یف و سه‌فا به‌شۆیه‌یه‌کی رێک و پێک به‌رپۆه ده‌چوو، هه‌روه‌ها (ابن خلکان) ده‌لی ده‌نگ و بایسی ئه‌و ئاهه‌نگ و یاده پیرۆزه گه‌یشتبوووه ولاتانی ده‌وربه‌رو سالانه‌ خه‌لک به‌ وه‌فد ده‌هاتن بۆ به‌شداریکردن له‌و یاده پیرۆزه‌دا، (ابن خلکان) و (ابن الجوزی) که هه‌ردووکیان له‌و سه‌رده‌مدا ژیاون ده‌لین هه‌موو سالێ له‌و یاده پیرۆزه‌دا پێنج هه‌زار سه‌ره‌مه‌ر سه‌رده‌پراو ده‌هه‌زار مریشک سه‌ر ده‌پراو ((30000 سی هه‌زار سنی شیرنه‌مه‌نی ئاماده‌ ده‌کرا، هه‌روه‌ها سولتان موزه‌فەر هه‌موو سالێ له‌و یاده‌دا سی‌سه‌د هه‌زار دره‌می به‌سه‌ر یه‌تیم و بیوه‌ژن و که‌مه‌درامه‌ته‌کان دابه‌ش ده‌کرد، جیا له‌وه‌ی که‌ چه‌ند ده‌زگایه‌کی خێرخوازی دامه‌زراندبوو بۆ ماله‌ یه‌تیم و بیوه‌ژن و هه‌ژاران که مانگانه‌ موچه‌ی خۆیان وه‌رده‌گرت، هه‌روه‌ها (یاقوت الحموی) ئه‌ویش که له‌و سه‌رده‌مدا ژیاوه ده‌لی سولتان موزه‌فەر ئه‌وه‌نده‌ غه‌ریب دۆست و فه‌قیر دۆست بووه هه‌تا جیاوازی له‌نیوان خۆی و بیگانه‌دا نه‌کردوه و خه‌لکی هه‌ژار له‌ولاتانی ده‌وربه‌روه‌ ده‌هاتن روویان تیده‌کرد چونکه ده‌یانزانی سولتان موزه‌فەر نائۆمیدیان ناکات.

سه‌رچاوه / مفردین کۆکبوری

امیر اربل

تالیف / عبدالقاراد احمد ظلیمات